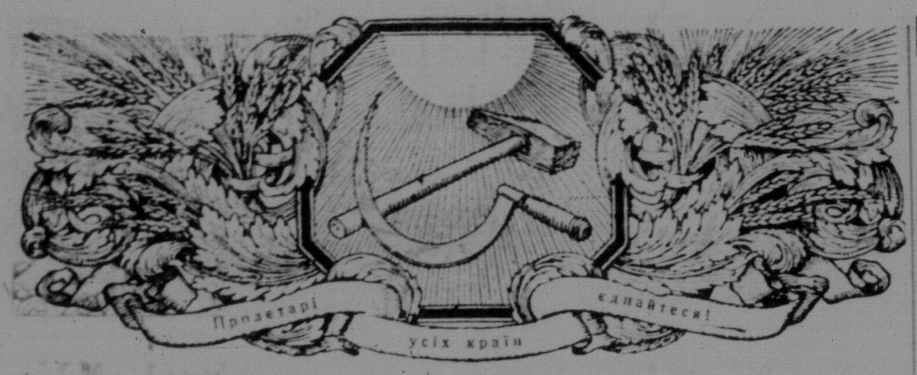

ДЕНЬ МОБІЛІЗАЦІЇ РОБІТНИЧОЇ КЛЯСИ

40 років тому І. конґрес II. Інтернаціоналу ухвалив святкувати 1 травня й обявив, що цей день є міжнародне свято праці, день демонстрації міжнародньої пролетарської солідарности, щоб показати цілому капіталістичному світові силу й організованість революційного робітничого руху, дали директиву влаштувати великі демонстрації, висуваючи політичні й економічні вимоги пролетаріяту. Останніми роками остаточно впевнилися, що 1 травня повинно бути днем боротьби. Основною вимогою робітничої кляси було — боротьба за 8-годинний робочий день, і під цим гаслом клясово-свідомі робітники припиняли 1 травня працю. Капіталісти ж щороку збільшували свій наступ проти пролетаріяту. Викидали з підприємств тисячі робітників за те, що вони відмовлялись працювати 1 травня. Щороку поліція атакувала маси демонстрантів і арештувала їхніх керівників. Щороку буржуазні суди кидали до вязниць тисячі пролетарів, і робітнича кляса знала, що 1 травня це справжній день боротьби.

Але профспілчанським бюрократам не подобався демонстративний характер першотравневих страйків. Конфлікти на базі цих страйків завдали їм чимало неприємности, бо ці страйки, на думку бюрократів, тільки спорожняли профспілчанську скарбницю. У Німеччині, наприклад, уже на 1. профспілчанському конґресі 1892 року повстало питання, чи взагалі повинні профспілки брати участь у травневих демонстраціях. Пан Брей, який ще й досі являє собою профспілчанську бонзу, заявив, що 1 травень — це політичне свято, і участь в ньому повинна брати тільки політична роб. партія. Можна сказати, що німецька профспілчанська бюрократія вже з самого початку мала певні настрої проти революційного характеру 1 травня. Вона підходила до цього питання не з політичного погляду, а з погляду тої матеріяльної шкоди, яку можуть завдати профспілкам першотравневі страйки й льокавти. Уже на V конґресі спілок 1905 року виявилась велика розбіжність у розумінні характеру першотравневого свята. Профспілчанські бюрократи були тої думки, що не треба припиняти праці 1 травня, бо це мовляв, втягає робітників у боротьбу на невизначений час.

Коли робітники схочуть боротися, вони самі повинні це вирішити, а не капіталісти. Роберт Шмідт заявив тоді, що треба вирішити, чи можна ж скрізь припиняти працю, чи не пошкодить це імпозантності травневого свята? На його думку, треба перенести святкування на вечір, щоб досягнути цілковитої згуртованости пролетаріяту. Кінець-кінцем зчинилася серйозна суперечка між соціял-демократичною партією й реформістськими спілками в цій справі. На амстердамському соціялістичному конґресі 1904 року вирішили зобовязати всі пролетарські орґанізації припинити працю на день 1 травня. Цій ухвалі не захотіли скоритися німецькі профспілки, і на наступному соціялістичному конґресі в Штутґарті 1907 року, представники німецьких профспілок зробили нову спробу змінити резолюцію 1904 року й навіть досягли деякого успіху.

Щороку профспілчанська та партійна бюрократія затушковували революційний боєвий характер першотравневого свята. Замісць демонстративних страйків, улаштовували затишні вечірні святкування. Соціялдемократична партія дедалі частіше ставала в цьому питанні на погляд реформістських профспілок. У профспілках з 1908 року вже зовсім не підносили справи про те, щоб 1 травня обовязково припиняти працю. На всіх профспілчанських конґресах відзначали, що партійні кола дедалі більше пристають на погляд профспілок. Ренеґат К. Каутський, який тоді ще вважав себе за радикала, писав 1909 року в одній статті в "Нойе Цайт" (теперішній орган німецької соціял-демократії), що травневе свято — це "хора дитина" соціял-демократичної партії, яка не може ні жити, ні вмерти.

Тільки дехто з революціонерів у партії й профспілках і далі обстоювали революційний характер 1 травня. Роза Люксембурґ уже заздалегідь пророкувала, що опортуністичне трактування справи про матеріяльну підтримку першотравневих страйкерів робітників є той зашморг, який може задушити травневе свято. Вона заявила, що є тільки один шлях — незалежно від того, чи іншого розвязання справи про підтримку — енергійно пропаґувати ідею першотравневого свята, яку так ретельно затушковують профспілчанські й партійні бюрократи.

Підчас світової війни першотравневе свято цілком скасували. 1 травня, як день боротьби проти капіталізму та імперіялізму, як день братерської міжнародньої бойової солідарности перестав існувати в дні імперіялістичної війни та нацьковування робітників ріжних країн один проти одного, в якому соціял-демократія брала таку активну участь. Соціялістичний Інтернаціонал поховав себе й цим поховав він і першотравневе свято, як день пролетарської боротьби.

Але саме в ті роки імперіялістичної гарячки в робітничій клясі прокинулась революційна клясова свідомість і почуття міжнародньої пролетарської солідарности. 1917 й 1918 р.р в Німеччині, не зважаючи на воєнний час, у деяких місцевостях відбулись революційні маївки. В Італії, Франції й деяких інших країнах робітники знов почали святкувати 1 травня під революційними гаслами, а коли в Росії знищили царат і після короткого періоду керенщини владу захопили робітники та селяни, — клясово-свідомі робітники інших країн знов надали першотравневому святу його первісного, революційного характеру. III. Комуністичний Інтернаціонал надав 1 травню конкретного революційного змісту, як дневі боротьби не тільки за економічні вимоги — 8-годинний робочий день, а взагалі за визволення пролетаріяту з ярма капіталізму та імперіялізму. Тільки тепер 1 травня зробилося справжнім пролетарським святом робітників цілого світу, включаючи й пригнічені кольоніяльні народи, кольорових рабів европейського імперіялізму.

Цього року 1 травня набуває особливого значіння. Саме цього року міжнародній пролетаріят повинен буде особливо яскраво продемонструвати перед капіталістичним світом свою силу й єдність. Тепер мова йде не тільки про те, щоб боротись за економічні вимоги робітничої кляси, а ще більше за те, щоб відбити наступ капіталу, перейти в контрнаступ проти визискувачів і дедалі більшої воєнної небезпеки та остаточно скинути буржуазію в капіталістичних країнах. Міжнародне свято пролетаріяту буде днем мобілізації робітничих мас під бойові червоні прапори на жорстоку клясову боротьбу проти капіталізму, імперіялізму та соціял-фашізму.

Фріц Аппельт.

РЕВОЛЮЦІЙНІ РОБІТНИКИ КИТАЮ НА ПЕРЕДОДНІ НОВИХ БОЇВ.

Кумінтанівська контр-революція відібрала від китайських робітників всі досягнення і завоювання, що вони їх мали у 1925—1927 році. У містах лютує білий терор кумінтанівців та чужоземних імперіялістів. Робітничий день досягає 12—14 годин. Умови праці на фабриках і заводах неможливі. Лайка, бійки та грошеві штрафи за найменші порушення — оце доля китайського пролетаря. Заробіток пролетаря на місяць становить пересічно 5—6 доларів. Робітники та хні родини голодують.

Китайський пролетаріят відповідає на наступ капіталу новим могутнім підйомом революційного руху. Року 1929 дуже збільшилася кількість страйків, при чому робітники, що страйкували, не лише вимагали підвищення заробітної плати та поліпшення умов праці, але й одверто виступали проти уряду ґенералів, капіталістів та помщиків. Першого травня, першого серпня, міжнародній день боротьби з воєнною небезпекою та міжнародній юнацький день на вулицях Шангаю, Кантона, Гонконга, Тиньдзиня, Ганкова та інших міст Китаю сотні тисяч робітників демонстрували під червоними знаменами, вони посвідчили свою відданість світовій революції і готовність захищати соціялістичну батьківщину пролетаріяту та пригнічених кольоніяльних народів — Радянський Союз.

Коли в 1928 році страйковим рухом було охоплено головним чином Шангай, то в 1929 році боротьба загострилася і по інших промислових містах. Хвиля страйків, Тяншані (страйки текстільників, друкарів та залізничників), в Таку (страйк моряків, металістів та залізничників), у Кайпіні (гірники), Пейпіні (телефоністи, рікші, комунальні робітники). У Шангаю за травень місяць було 24 страйки, за червень — 28 страйків, у липні щодня страйкувало 20,000 робітників.

Буржуазія вживає всіх заходів для придушення робітничого руху. В той же час буржуазія сама утворює і підтримує реформістські (угодовські) профспілки.

Але китайський пролетаріят навчив гіркий досвід. Реформістські профспілки не користаються з успіху. Натомість в 1929 році дуже зріс вплив революційних профспілок. Розріжнений раніш робітничий рух тепер має єдине керівництво в особі революційних профспілок.

Зростає кількість робітників, що орґанізовані в революційні профспілки. Революційна профрада Шангаю обєднує 24 профспілок з 50,000 робітників. У Гонконзі рада робітничих депутатів обєднує 10 профспілок з 5,000 членів. Революційні профспілки видають власні ґазети. На великих підприємствах обрано фабрично-заводські комітети для керівництва боротьбою пролетаріяту.

7-го листопада, у день 12 роковин Жовтневої революції у Шангаю відбувся 5-ий запільний з'їзд китайських профспілок. Крім того, революційні профспілки провели робітничі конференції в окремих галузях промисловости.

Все це підтверджує, що робітничий рух у Китаї в 1929 році виправився від тяжкої поразки, що йому завдала в 1927 році контрреволюційна буржуазія. 6-го березня революційні китайські робітники разом з пролетаріятом всього світу піднесли стяг боротьби проти безробіття і проти всього капіталістичного ладу.

Чен-Ю.

МАСАКРА ВЯЗНІВ.

Злочинців засуджених у Франції на досмертну або довголітну вязницю, вивозять на остров Ґуяна. До родин тих вязнів зачали приходити вісти, що їх син, чи инший родич в Ґуяні нагло помер. Зробився крик. Правительство вислало на Ґуяну комісію і показалося, що "наглою смертю" померло аж 200 вязнів. Відкрито причину тої наглої смерти. На острові бували часто бунти вязнів, яких вязнична сторожа ніяк не могла здавити. Щоби позбутись клопоту, дозорці вязниць додавали до харчу отрую і тим чином позбувались ворохобників раз на все. Кілька осіб із вязничних сторожів арештовано й віддано перед суд.

ПЕРЕВОДЯТЬ МАСОВІ АРЕШТУВАННЯ НА ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ.

Дня 18 березня в год. 12 вночі львівська поліція арештувала на Знесінню 19-літнього ученика семинарії Петра Франчука з Волині, Павла Данилюка, 20-літнього ученика, також із Волині, Петра Водницького й Олексу Малиновського. Всіх обвинувачують в антидержавній агітації.

Того самого дня поліція перепровадила ревізію у Мулькевичевої у Львові. Ревізія тревала від год. 10 — 12.30. Причина ревізії: арештовання її сина Володимира Мулькевича під Юром в часі богослуження.

В урядовім святі Пілсудського взяли також участь ученики української ґімназії в Станиславові, очивидно також в загальнім поході. Шкільному інспекторови і старості було цего за мало. Школярам закидають, що вони не маширували як військо та нескидали шапок перед плитою незнаного жовніра чи перед представниками польської влади. Інспектор переводить слідство в ґімназії, староста покарав 14-дневним арештом професора Новосельського, який, як господар кляси, мав також не зняти капелюха.

Поліція зробила ревізію у поодиноких учеників вищих кляс і арештувала 13 учеників "за антипаньствовоі дзялальносьць". Ревізію переведено в ученика Витковицького з 8. кляси, а інших арештовано хіба за те, що в часі ревізії прийшли до свого товариша. Арештовані: Витковицький, Саноцький, Кобринський, Лозинський, Лоточинський, Пісецький, Базилевич, Головатий — всі з 8 кляси, дальше: Степаняк, Колянковський, Остафіїв, Придаткевич з 7 кляси і Степаняк з 6 кляси.

Минулого тижня арештовано на Волині кільканацять осіб, запідозрених в приналежности до КПЗУ. Вісьмох з арештованих мало становити окружний Комітет МОДР-у на Волині.

18 березня львівська поліція арештувала на Знесінню Петра Франчука і Павла Данилюка з Волині, Петра Водницького й Олексу Малиновського. Їх обвинувачують в протидержавній агітації.

19. березня поліція перепровадила ревізію у громадянки Мулькивечевої у Львові. Причиною ревізії було арештування її сина Володимира під Юром в часі богослуження з нагоди імянин Пілсудського за те, що він мав кинути смердючу бомбу й цим зневажив свято.

В Сколім перевела поліція ревізію в новозаснованій українській книгарні, звідки забрано 15 книжок друкованих в Галичині.

УВО НА ЗАКАРПАТТЮ.

У східній Словаччині поліція арештувала пятьох українців, членів УВО. Їм закидають, нібито вони хотіли відірвати Закарпатську Україну від чехословацької держави.

ДМОВСЬКИЙ ВИКРИВАЄ ЗМОВУ ПРОТИ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ.

ВАРШАВА, 9 квітня. — "Ґазета Варшавска" містить сьогодні другу статтю Дмовського. У цій статті лідер націонал-демократів щільно підходить до проєктів воєнного походу проти СРСР та до ролі, що її має відограти Польща в цій війні.

"Тим, хто подорожує по Західній Европі, — пише Дмовський, — і зустрічається з представниками промисловости, торговлі й фінансів, — доводиться дедалі частіше чути воєнні гасла й вимоги збройного походу проти СРСР. Таємно розповідають, що такий похід уже десь на якійсь нараді фінансістів вирішили".

"Войовничі фінансісти, — пише далі Дмовський, — думають цілком реально. Вони навіть і не думають залучити до війни свої держави, а збираються доручити цілком виконати цю ідею Польщі. Виявляється, що ми, поляки, — вигукує Дмовський, — все ще маємо репутацію дурнів, яких можна підбити на всяке діло. Польщі обіцяють за розділ Росії східні землі її. Дають зрозуміти, що на провадження війни Польща одержить позичку, звичайно, за добрі відсотки. Шкода, що люди можуть розглядати нас, як зовсім безмозгову наволоч, але факт є фактом".

Наприкінці Дмовський пише: "Міжнародній комівояжер став такий войовничий, що готовий провадити війну з СРСР до останньої краплі польської крови. В Польщі ніхто про ці пляни здебільшого й не чув, а коли чув, то вважав їх за жарт. У нас не знають, що на Заході багато про це говорять і останніми часами говорять про це не тільки західні фінансісти, але й поляки. Польщі за її географічним становищем, не можна затуляти очі на ту кампанію, що її провадять тепер на Заході. Польща не повинна утворювати ніяких ілюзій для тих, хто хотів би повести туди, куди Польща не захоче йти".

Інакше кажучи, Дмовський вимагає того самого, чого вимагав кілька днів тому краківський "Глос Народу", а саме, щоб польські офіційні кола рішуче відмежувалися від воєнних плянів і намірів, що про них ширять вперті чутки.

СТРАЙКОВИЙ РУХ В ІНДО-КИТАЇ.

ПАРИЖ, 8 квітня. — Із відомостей, вміщених в індо-китайських ґазетах, видно, що страйковий рух в Індо-Китаї, не зважаючи на жорстокий терор після придушення лютневих повстань, не тільки не занепав, а ще підсилився. Індо-китайські ґазети розповідають про страйки тубильчих робітників на підприємствах французько-азійської компанії у Мхабе.

У звязку з новими смертними вироками і Індо-Китаї, ґазета французької компартії "Юманіте" закликає підсилити розгорнуту у Франції кампанію протесту проти білого терору в Індо-Китаї. Підчас цієї кампанії французькі й кольоніяльні робітники на мітінґах заявили про свою клясову солідарність з борцями за клясове національне визволення кольоніяльних рабів Індо-Китаю.

Французька реакційна преса, пояснюючи відмовлення Індо-китайської урядової ради задовольнити клопотання про помилування другої групи засуджених учасників лютневого повстання в Індо-Китаї, доводить, що французький уряд, не зважаючи на протести пролетарських орґанізацій, мусить дати індо-китайській владі цілковиту волю виконати смертні вироки над засудженими.

З НАКАЗУ РЕВОЛЮЦІЙНОЇ ВІЙСЬКОВОЇ РАДИ СРСР ДО ПЕРШОГО ТРАВНЯ.

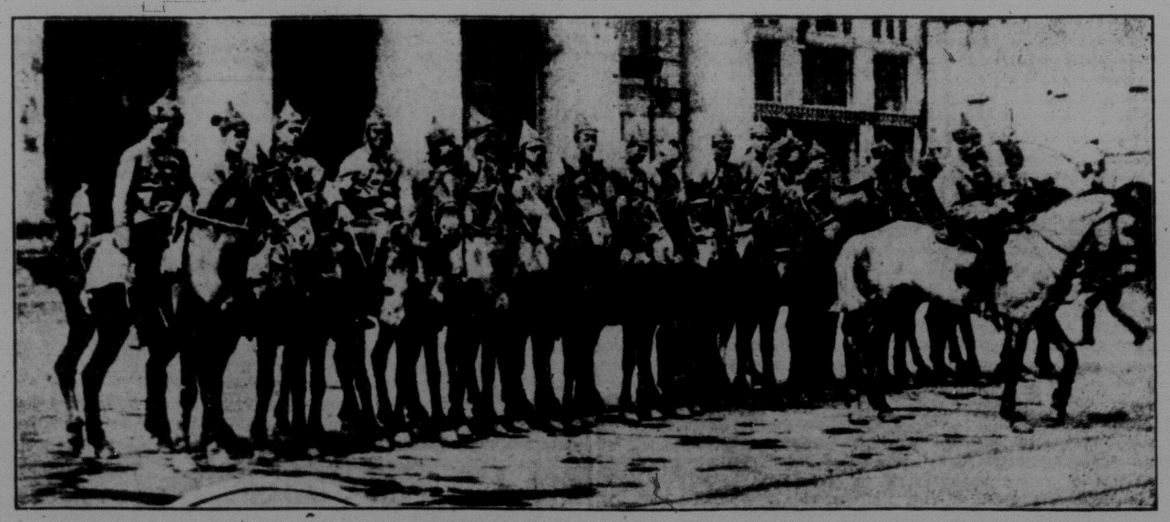

"В день 1 травня робітничо-селянська Червона армія виступає, як найвірніша збройна підпора диктатури пролетаріяту, як могутній оборонець радянських кордонів. Червона армія підтверджує свою залізну рішучість дати разючу відсіч всім, хто насміліться стати на шляху соціялістичного перетворення нашої країни. Разом з усіма трудящими, червоноармійці, командирі й політпрацівники виступають у цей день за міжнародню солідарність пролетарів, за індустріялізацію СРСР, за соціялістичне хліборобство, за подолання труднощів, проти капіталізму, проти визискування, проти кровавих воєн і насильств, що готують імперіялісти всіх країн.

У день 1-го травня на вулицях капіталістичних міст, відповідаючи на демонстрацію робітників, буржуазія випустить зграю поліцаїв, жандармів і найманих убійників. Тільки в Радянському Союзі в цей день трудящі маси отверто й вільно зустрічають свято праці і міжнародньої солідарности.

Революційна Військова Рада вітає ввесь особистий склад Червоної армії з міжнароднім робітничим святом, а молодих бійців — з прийняттям червоної присяги. Від імени Червоної армії Революційна Військова Рада посилає палке товариське вітання всім трудящих і заявляє, що Червона армія твердо стоїть на варті жовтневих завоювань".